

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

14.05.2019 № 57-р/к

Справа № 2/09-52-17

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання другого відділу досліджень і розслідувань від 02.05.2019 № 165 про попередні висновки у справі № 2/09-52-17, розпочатої за ознаками вчинення ХАРКІВСЬКОЮ ТОВАРНОЮ БІРЖЕЮ (надалі – ХТБ) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та матеріали цієї справи,

ВСТАНОВИЛА:

В ході дослідження ринків необробленої деревини в межах Харківської області, на виконання доручення голови Антимонопольного комітету України від 24.03.2017 № 13-01/98/д-4 (вх. від 27.03.2017 № 1/160), керуючись інформацією народного депутата України Остапчука В.М. від 29.12.2016 № 220 щодо можливих порушень законодавства про захист економічної конкуренції в діях ХТБ під час організації та проведення 16 серпня 2016 року аукціону з продажу необробленої деревини (надалі – Аукціон), на підставі подання другого відділу досліджень і розслідувань від 23.06.2017 № 272 за ознаками вчинення ХТБ порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 18, пункту 9 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді обмежувальної діяльності об'єднань, а саме сприяння вчиненню ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МІКРОТЕХСЕРВІС», ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВУДТРЕЙДКОМПАНІ», ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «УКРЛІСЕКСПЕРТ», ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МД-ЦЕНТР» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною другою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення) прийнято розпорядження від 27.06.2017 № 101 – рп/к про початок розгляду справи № 2/09-52-17 (надалі – Справа).

Дії ХТБ полягають у:

- неналежному повідомленні про місце, дату, час і умови проведення Аукціону,
- обмеженні кількості кроків підвищення ціни на Аукціоні,
- введенні до статуту ХТБ поняття «непостійний член ХТБ» або «член ХТБ з обмеженими правами».

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

ХТБ є юридичною особою, ідентифікаційний код – 14086755, місцезнаходження: 61058, м. Харків, просп. Науки, 5. Основним видом діяльності ХТБ є управління фінансовими ринками (код за КВЕД 66.11).

Згідно з частиною першою статті 1 Закону України «Про товарну біржу» товарна біржа є організацією, що об'єднує юридичних і фізичних осіб, які здійснюють виробничу і комерційну діяльність, і має за мету надання послуг в укладенні біржових угод, виявлення товарних цін, попиту і пропозицій на товари, вивчення, упорядкування і полегшення товарообігу і пов'язаних з цим торгівельних операцій.

ХТБ відповідно до пункту 1.1. статуту ХТБ, затвердженого загальними зборами членів ХТБ (протокол загальних зборів членів ХТБ від 30.03.2005 № 30) та зареєстрованому у виконавчому комітеті Харківської міської ради від 28.09.2005, номер запису 14801050001015281(надалі – Статут ХТБ) ХТБ створена шляхом об'єднання грошових і майнових внесків її членів – юридичних та фізичних осіб.

Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ХТБ є об'єднанням.

ХТБ 16.08.2016 проведено Аукціон.

Аукціон проводився ХТБ відповідно до Положення про організацію та проведення аукціонів з продажу необробленої деревини, затвердженого Наказом Державного комітету лісового господарства від 19.02.2007 № 42, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.02.2007 за № 164/13431 (надалі – Положення № 42).

Згідно з пунктом 2.8 Положення № 42 з метою своєчасного інформування покупців біржа не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня проведення аукціону оприлюднює у друкованих засобах масової інформації обласного значення та загальнодержавного значення для спеціалізованого аукціону, також на власній сторінці в мережі Інтернет повідомлення про місце, дату і час проведення аукціону, відомості про обсяги запропонованої для продажу необробленої деревини, її породи, продавців, якісні характеристики, кількість та розміри лотів, початковий рівень ціни лота, крок аукціону, умови поставки, строки поставки, кінцевий термін прийняття заявок на участь в аукціоні, розмір та термін перерахунку гарантійного внеску.

Листом від 11.04.2017 № 25 (вх. № 1053) ХТБ повідомила, що для оприлюднення зазначеної інформації щодо проведення Аукціону ХТБ розміщувала оголошення у газеті «Прем'єр» від 05.08.2016 № 179 (5089).

Неналежне інформування про дату та час проведення Аукціону могло призвести до обмеження конкуренції, оскільки потенційні учасники не були належним чином обізнані про проведення Аукціону та не могли взяти участь в ньому.

В ході розгляду Справи встановлено, що станом на момент проведення Аукціону діючим законодавством не було визначено поняття «друковані засоби масової інформації обласного значення».

Крім цього, вищезазначеним листом ХТБ надала роздруківку власного сайту «www.xtb.com.ua» з інформацією стосовно проведення Аукціону.

Отже, ХТБ вжила всіх необхідних заходів для належного та своєчасного інформування щодо проведення Аукціону.

Протоколом засідання комітету з проведення аукціонних торгів на ХТБ від 16.08.2016 передбачено, зокрема, обмеження під час проведення Аукціону пропозицій покупців п'ятьма кроками аукціону.

Відповідно до абзацу другого частини четвертої статті 17 Закону України «Про товарну біржу» на товарній біржі забороняються будь-які погоджені дії учасників біржової торгівлі, які своєю метою або можуть призвести до зміни чи фіксації поточних цін.

Дії ХТБ по обмеженню кількості кроків підвищення ціни по лотам на Аукціоні могли призвести до обмеження максимальної ціни по лотам. При цьому, учасник аукціону, який міг би запропонувати більшу ціну по лоту, але не встиг на п'ятому кроці висловити пропозицію, штучно б обмежувався в конкуренції. Натомість, для учасника, який зафіксував пропозицію на п'ятому кроці, створювались більш сприятливі умови в конкуренції, оскільки його пропозиція залишалась останньою.

Втім, в ході розгляду Справи щодо обмеження кількості кроків підвищення ціни на Аукціоні встановлено наступне.

Інформація щодо участі ТОВ «МІКРОТЕХСЕРВІС», ТОВ «ВУДТРЕЙДКОМПАНІ», ТОВ «УКРЛІСЕКСПЕРТ», ТОВ «МД-ЦЕНТР» в Аукціоні наведена в таблиці, яке є додатком до цього рішення.

Як вбачається з таблиці, ТОВ «МІКРОТЕХСЕРВІС», ТОВ «ВУДТРЕЙДКОМПАНІ», ТОВ «УКРЛІСЕКСПЕРТ», ТОВ «МД-ЦЕНТР» з 127 лотів необробленої деревини, 80 лотів придбали без здійснення кроків – за початковою ціною, що складає 63 % від усієї придбаної ними на Аукціоні деревини.

Інші 47 лотів ТОВ «МІКРОТЕХСЕРВІС», ТОВ «ВУДТРЕЙДКОМПАНІ», ТОВ «УКРЛІСЕКСПЕРТ», ТОВ «МД-ЦЕНТР» придбали з підвищенням ціни в декілька (від 1 до 5) кроків по лоту.

Отже, дії ХТБ по обмеженню кількості кроків підвищення ціни по лотам на Аукціоні ніяким чином не вплинули на участь ТОВ «МІКРОТЕХСЕРВІС», ТОВ «ВУДТРЕЙДКОМПАНІ», ТОВ «УКРЛІСЕКСПЕРТ», ТОВ «МД-ЦЕНТР» в Аукціоні.

Згідно з частиною п'ятою статті 15 Закону України «Про товарну біржу» біржові операції дозволяється здійснювати тільки членам біржі або брокерам.

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України «Про товарну біржу» членами товарної біржі є засновники, а також прийняті до її складу згідно із статутом біржі вітчизняні та іноземні юридичні і фізичні особи. Порядок прийняття у члени біржі та вибуття із складу її членів визначається статутом товарної біржі.

Згідно зі статтею 4 Статуту ХТБ «непостійний член ХТБ» або «член ХТБ з обмеженими правами» означає, що його носій частково оплатив суму вступного паю, не впливає на кворум загальних зборів членів ХТБ, не може бути обраний у члени Біржового Комітету і не має права вирішального голосу на загальних зборах членів ХТБ, має частку в майні тільки в розмірі свого внеску. Непостійний член ХТБ має право брати участь у біржових торгах та на аукціонах, укладати угоди на ХТБ.

Поняття «непостійний член товарної біржі» або «член товарної біржі з обмеженими правами» у діючому законодавстві відсутні.

Дії ХТБ стосовно введення до Статуту ХТБ поняття «непостійний член ХТБ» або «член ХТБ з обмеженими правами» могли надавати окремим суб'єктам господарювання, які частково оплатили суму вступного паю для отримання можливості брати участь у біржових торгах та аукціонах на ХТБ, неправомірні переваги у конкуренції на ринках придбання необробленої деревини, оскільки тільки ці суб'єкти мали право брати участь у біржових торгах та аукціонах на ХТБ.

В ході розгляду Справи Відділенням не встановлено фактів відмови ХТБ суб'єктам господарювання – покупцям необробленої деревини в участі в аукціонах з продажу необробленої деревини, оскільки всі бажаючі суб'єкти господарювання, які частково сплатили суму вступного паю, тобто реєстраційний збір на участь в аукціоні, мали право брати участь в аукціонах, які проводились ХТБ.

Тобто, Відділенням не виявлено повної сукупності взаємозалежних доказів, які б свідчили, що дії ХТБ по введенню до статуту ХТБ поняття «непостійний член ХТБ» або «член ХТБ з обмеженими правами» надали окремим суб'єктам господарювання переваг у конкуренції на ринках придбання необробленої деревини, а також що зазначені дії ХТБ сприяли вчиненню ТОВ «МІКРОТЕХСЕРВІС», ТОВ «ВУДТРЕЙДКОМПАНІ», ТОВ «УКРЛІСЕКСПЕРТ», ТОВ «МД-ЦЕНТР» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною другою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи вищенаведене, в ході розгляду Справи не виявлено обставин, які можуть бути доказами у Справі та відповідно свідчити про наявність у діях ХТБ порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 18, пункту 9 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді обмежувальної діяльності об'єднань, а саме сприяння вчиненню ТОВ «МІКРОТЕХСЕРВІС», ТОВ «ВУДТРЕЙДКОМПАНІ», ТОВ «УКРЛІСЕКСПЕРТ», ТОВ «МД-ЦЕНТР» порушення законодавства про захист економічної конкуренції. А отже, факт вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції не доведено.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 2/09-52-17 у зв'язку з не доведенням вчинення ХАРКІВСЬКОЮ ТОВАРНОЮ БІРЖЕЮ порушення законодавства про захист економічної конкуренції без прийняття рішення по суті.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Гейда І.О.

Члени колегії

Бугаєв А.М.

Трегубець Н.О.

Приймак Є.Б.

Тевелева Ю.В.

Аврамова С.П.

